

แบบบันทึกองค์ความรู้ระดับหน่วยงาน

๑. ชื่อองค์ความรู้ เทคนิคการส่งเสริมกองทุนชุมชนให้เกิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายประเทือง ทองกิม ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอเบตง

(นักวิชาการพัฒนาชุมชน ชำนาญการพิเศษ) สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเบตง
จังหวัดยะลา

๓. หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้ หมวดที่ ๗ เทคนิคการส่งเสริมกองทุนชุมชนให้เกิดการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

ในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพของคนในชุมชนปัจจุบันนี้เป็นเรื่องง่าย เพราะในแต่ละหมู่บ้าน จะมีแหล่งทุนภายในหมู่บ้านหลายกองทุน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กข.คจ. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สมาชิกของกองทุนต่างๆ สามารถกู้ยืมเงินมาใช้ประโยชน์ได้ง่าย แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาหลายๆ กองทุนประสบกับปัญหา หนี้ค้ำย คณะกรรมการยกยอกเงิน การบริหารไม่โปร่งใส นำไปสู่การร้องเรียน การไม่เชื่อมั่น ไม่ไว้วางใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่างๆ ทั้งภายในหมู่บ้านและทางราชการ เกิดการเสียเวลา และ งบประมาณในการแก้ไขปัญหา

อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีหมู่บ้านจำนวน ๓๒ หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านจะมีเงินกองทุนชุมชนหลายกองทุน ซึ่งระบบการบริหารจัดการบางกองทุนไม่เป็นระบบ ไม่รัดกุมเท่าที่ควร ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะล้มเลิกการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งมีบางกองทุนที่หยุดชะงักการดำเนินการแล้ว ไม่ว่าจะเป็นกองทุนหมู่บ้าน กข.คจ. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ศูนย์สาธิตการตลาดซึ่งจากปัญหาการบริหารจัดการต่างๆ นำไปสู่การหาทางแก้ไข ปัญหาโดยการส่งเสริมให้กองทุนใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงและการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนเป็นภารกิจ เราชาวพัฒนาชุมชนจะต้องช่วยกันคิดและหาวิธีส่งเสริมชาวบ้านให้สามารถก้าวไปถึงจุดนั้นได้ การบริหารจัดการกองทุนชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ หากมีการบริหารจัดการที่ดีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และใช้ทุนอย่างคุ้มค่าเกิด ประโยชน์สูงสุด กองทุนชุมชนจะเข้มแข็งจะต้องมีการ บริหารจัดการที่ดี และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ดังนั้น การส่งเสริมกองทุนชุมชนให้เกิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงเป็นหน้าที่ของพัฒนากรทุกคนที่ต้องเข้าไปส่งเสริมให้กองทุนชุมชนบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

/๕.ปัญหา...

๕. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

การดำเนินงานกองทุนชุมชนแต่ละกองทุนมีปัญหาแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันคือปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการบริหารจัดการ ที่ขาดธรรมาภิบาล ตัวอย่างของปัญหาที่พบจากการบริหารจัดการกองทุน มีดังนี้ คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้บริหารจัดการไม่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ความ รับผิดชอบในการบริหาร จัดการจึงตกอยู่ที่คนเพียงไม่กี่คน คณะกรรมการไม่มีการประชุมชี้แจงรายงานผลการดำเนินงาน คณะกรรมการ ไม่มีศักยภาพทางการบริหารกองทุน ปัญหา หนี้ค้างชำระ ปัญหาเงินขาดบัญชี การบริหารผลประโยชน์ไม่ลงตัว เป็นสาเหตุให้เกิดการ ร้องเรียน แนวทางการแก้ไข โดยส่งเสริมให้กองทุนมีการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย ๑) หลักคุณธรรม ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักความมีส่วนร่วม ๕) หลักความรับผิดชอบต่อ ๖) หลักความคุ้มค่า หากนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนทุกกองทุนจะเกิดความเป็นธรรม ความถูกต้อง ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของการบริหารจัดการและการใช้ ประโยชน์

๖. ประโยชน์ขององค์ความรู้ องค์ความรู้เรื่องเทคนิคการส่งเสริมกองทุนชุมชนให้เกิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีประโยชน์ดังนี้

- ๖.๑ สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งข้อร้องเรียน ได้เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการที่ทุกคนมีความ รับผิดชอบในการดำเนินงานหากทุกคนรู้จักหน้าที่ ทุกคนมีความ รับผิดชอบการดำเนินงานก็จะราบรื่น การดำเนินงานทุกขั้นตอนมีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจด้วยความโปร่งใสความขัดแย้งก็จะไม่เกิดขึ้น
- ๖.๒ กองทุนชุมชนมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพเนื่องจาก การส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนเข้ามา มี ส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็น ร่วมรับรู้ร่วมแก้ไข ปัญหา ร่วมรับผลประโยชน์ การรับรู้ปัญหาร่วมกัน และร่วมกันหาทางออกในการแก้ไข ปัญหา คนในชุมชนเกิดความรักความสามัคคี
- ๖.๓ ลดปัญหาหนี้ค้าง หนี้เสีย เงินขาดบัญชีได้ เนื่องจากสมาชิกมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความตรงต่อเวลา

๗. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- ๗.๑ ประชุมประชาคมคณะกรรมการและสมาชิก เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการ และสร้างความตระหนักร่วมกัน ให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์กลไก

/การบริหาร...

การบริหารจัดการ โดยนำหลักธรรมาภิบาล มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานโดยใช้
๑) หลักคุณธรรม ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักความมีส่วนร่วม
๕) หลักความรับผิดชอบต่อ ๖) หลักความคุ้มค่า ส่งเสริมให้คณะกรรมการและสมาชิก
นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๗.๒ ส่งเสริมให้กองทุนชุมชน สร้าง กฎ ระเบียบ กติการ่วมกันในเรื่องการบริหารจัดการ
การแบ่งปัน ผลประโยชน์ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

๗.๓ ส่งเสริมให้กองทุนชุมชนมีการจัดโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการกองทุน
โดยนำหลักการมีความรับผิดชอบต่อหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และการยึด
หลักนิติธรรมมาใช้ การดำเนินงานทุกอย่างต้องทำเอกสารหลักฐานสามารถ
ตรวจสอบได้

๗.๔ ส่งเสริมให้กองทุนมีการประชุมทุกเดือน เพื่อสร้างความเข้าใจ ชี้แจงผลการ
ดำเนินงาน รายงานปัญหาให้กับสมาชิกทราบ

.....